

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
Mgr. Matúš Štuaj Eštok
minister
Pribinova 2
812 72 Bratislava

Váš list číslo/zo dňa
LP/2025/649

Naše číslo
5897/2025/KVOP
20810/2025

Vybavuje/linka
Roman Lysina
02/32363718
roman.lysina@vop.gov.sk

Bratislava
09.12.2025

Pripomienky k návrhu zákona č. LP/2025/649

Vážený pán minister,

v prílohe si Vám dovoľujem zaslať pripomienky k **návrhu o obecnej polícii a o zmene a doplnení niektorých zákonov**, ktorý je v rámci medzirezortného pripomienkového konania evidovaný pod číslom LP/2025/649.

S úctou

JUDr. Róbert Dobrovodský, PhD., LL.M. (Tübingen)
verejný ochranca práv

**Pripomienky verejného ochrancu práv v medzirezortnom pripomienkovom
konaní k návrhu zákona o obecnej polícii a o zmene a doplnení niektorých
zákonov (legislatívny proces č. LP/2025/649)**

Pripomienka č. 1, k

článku: čl. I.

paragrafu: § 13

odseku: 2

Text pripomienky:

Navrhujeme zmeniť formuláciu vety pred druhou čiarkou nasledovne: Príslušník obecnej polície je pri plnení úloh obecnej polície oprávnený vyzvať osobu, aby sa v určenom čase, alebo ak si to okolnosti vyžadujú, ihneď dostavila na útvar obecnej polície na spísanie zápisnice o podaní vysvetlenia,

Táto pripomienka je zásadná

Odôvodnenie:

Pri zásahu do základných práv a slobôd by mal príslušník obecnej polície postupovať v súlade so zásadou subsidiarity. Mali by sa preto uplatniť vždy miernejšie spôsoby zásahu do práv pred razantnejšími. Dohoda na čase dostavenia sa s cieľom podania vysvetlenia je v tomto prípade miernejším zásahom a príslušník obecnej polície by ho mal uprednostniť pred výzvou okamžite sa dostaviť na podanie vysvetlenia. Samozrejme, v praxi sa vyskytujú aj prípady, kedy je úplne legitímne vyžadovať od osôb, aby sa s cieľom podania vysvetlenia dostavili ihneď. Navrhovaná zmena tým nijako neobmedzuje rozsah právomocí príslušníkov obecnej polície, iba precizuje uplatňovanie zásady subsidiarity v praxi.

Pripomienka č. 2, k

článku: čl. I.

paragrafu: § 21

Text pripomienky:

Navrhujeme doplniť ustanovenie § 21 o odkaz na predpis, ktorý by definoval minimálne materiálne požiadavky na určený priestor pre predvedené osoby. Rovnako tiež navrhujeme zákonom jasne upraviť, kde sa umiestňujú osoby na staniciach obecnej polície v prípade, ak obecná polícia nemá určený priestor pre predvedené osoby zriadený.

Táto pripomienka je zásadná.

Odôvodnenie:

Z vlastnej prieskumnej činnosti, pri výkone prieskumu určených priestorov v gescii Policajného zboru je mi známe, že bez vydania záväzného predpisu, ktorý by upravoval minimálne materiálne požiadavky pre priestory, v ktorých sa umiestňujú osoby obmedzené na osobnej slobode, sa tieto priestory vo svojej „kvalite“ výrazne líšia. Dôsledkom tohto stavu je veľmi rôznorodá materiálna vybavenosť určených priestorov. Niektoré z nich nenapĺňali ani minimálne medzinárodné požiadavky a umiestňovanie osôb do takýchto priestorov mohlo zapríčiniť porušenie ich práva na ochranu pred zlým zaobchádzaním. Z medzinárodných záväzkov Slovenskej republiky pritom vyplývajú povinnosti umiestňovať osoby obmedzené na osobnej slobode len v na to vyhovujúcich priestoroch. Tieto záväzky zahŕňajú viaceré aspekty ako je veľkosť miestnosti, klimatické a svetelné podmienky, hygienické vybavenie, prístup k pitnej vode prípadne vybavenie miestnosti nábytkom (stôl, stolička, prípadne lôžko).

Len riadne vymedzenie materiálno-technického zabezpečenia určených priestorov predstavuje dostatočnú garanciu pred zásahom do práva zadržaných a zaistených osôb na ochranu pred mučením, neľudským a ponižujúcim zaobchádzaním.

Preto odporúčam, po vzore predpisu týkajúceho sa určených priestorov v Policajnom zbore, vydať obdobný predpis aj pre účely obecnej polície. Cieľom je vytvoriť zákonný rámec pre materiálne vybavenie tých miest, kde sa nachádzajú osoby obmedzené na osobnej slobode. Aj vďaka tomu bude minimalizovaný priestor pre svojvoľu a porušovanie základných práv a slobôd.

Pripomienka č. 3, k

článku: čl. I.

paragrafu: § 21

odseku: 2

Text pripomienky:

Navrhujeme doplniť ustanovenie § 21 ods. 2 o garanciu, že osoba nebude v určenom priestore pre prevezené osoby umiestená cez noc v prípade, ak s ňou nie sú súvisle vykonávané potrebné úkony.

Táto pripomienka je zásadná.

Odôvodnenie:

Výbor CPT opakovane odporúčal, aby sa vyhradené priestory, vzhľadom na ich malé rozmery a nedostatočnú vybavenosť, nikdy nepoužívali na zadržiavanie osôb v trvaní viac ako niekoľko hodín a nikdy nie cez noc. [Prax umiestňovania osôb do určených, resp. vyhradených priestorov aj počas noci kritizoval Výbor CPT napríklad vo svojej správe z návštevy Slovenskej republiky v dňoch 24.09. - 3.10.2013, č. CPT/Inf (2014) 29, s. 20, para. 30.]

Pripomienka č. 4, k**článku: čl. I.****paragrafu: § 31****Text pripomienky:**

Navrhujeme rozšíriť okruh osôb, na ktoré sa vzťahujú osobitné obmedzenia aj o deti vo veku od 15 do 18 rokov.

Táto pripomienka je zásadná.

Odôvodnenie:

Aj tieto osoby patria podľa judikatúry ESLP medzi osobitné, obzvlášť zraniteľné skupiny. Tento osobitný status odôvodňuje, podľa môjho názoru, zahrnutie aj týchto skupín do osobitného režimu používania donucovacích prostriedkov. Zároveň toto ustanovenie už aj teraz obsahuje garanciu, že v prípade ak existuje riziko ohrozenia života a zdravia žandára (napríklad pri zákroku voči fyzicky dobre disponovaným mladistvým), obmedzenie okruhu použiteľných donucovacích prostriedkov sa neuplatní.

Pripomienka č. 5, k**článku: čl. I.****paragrafu: § 39 až § 44****Text pripomienky:**

„Navrhujem zdobrovoľnenie účasti na osobitnom sociálnom poistení pre tých príslušníkov obecnej polície, ktorých posledný pracovný pomer v obecnej polícii vznikol pred 1. aprílom 2020 a tento pracovný pomer ku dňu účinnosti tohto zákona trvá, pričom ich posledný pracovný pomer v obecnej polícii vznikol po dovŕšení 43 rokov veku.“ Zdobrovoľnenie účasti na osobitnom sociálnom poistení navrhujem realizovať napríklad prostredníctvom možnosti podania písomného vyhlásenia, ktorým by príslušník obecnej polície spadajúci do tejto skupiny prejavil vôľu, aby nebol zúčastnený na osobitnom sociálnom poistení. Vo väzbe na ďalšiu pripomienku navrhujem, aby účinky tohto prejavu vôle platili *ex tunc*, t. j. odo dňa vzniku účasti na osobitnom sociálnom poistení príslušníkov obecnej polície.

Táto pripomienka je zásadná.

Odôvodnenie:

Navrhovaná právna úprava, tak ako súčasná, nezohľadňuje osobitnú situáciu tých príslušníkov obecnej polície, ktorým vznikol pracovný pomer v obecnej polícii pred účinnosťou ustanovení konštituujúcich osobitné sociálne poistenie príslušníkov obecných polícií (1. apríla 2020), pričom s ohľadom na ich aktuálny vek je zrejmé, že z tohto osobitného sociálneho poistenia nebudú dostávať príspevok za prácu v obecnej polícii počas celého trvania „podporného obdobia“ (od dovŕšenia 58 rokov

veku po dovŕšenie dôchodkového veku), prípadne im nárok na príspevok za prácu v obecnej polícii vôbec nevznikne, keďže potrebnú dobu trvania pracovného pomeru v obecnej polícii by dosiahli najskôr až po dovŕšení dôchodkového veku.

Takáto právna úprava zasahuje do legitímnych očakávaní tejto skupiny príslušníkov obecných polícií. V čase vzniku ich pracovného pomeru v obecnej polícii totiž neboli títo príslušníci obecnej polície uzrozumení s tým, že ich odvodové zaťaženie (zrážky z hrubej mzdy z dôvodu obligatórnej účasti v poistných systémoch) bude, v porovnaní s ostatnými zamestnancami, vyššie o 22 % (nárast z 13,4 % na 16,4 % vymeriavacieho základu), resp. podľa navrhovanej právnej úpravy dokonca o 45 % (nárast z 13,4 % na 19,4 % vymeriavacieho základu). Hoci pripúšťam legitimitu zákonodarcu zvyšovať odvodové zaťaženie, a to aj tým príslušníkom obecných polícií, ktorých pracovný pomer vznikol pred 1. aprílom 2020 (vznik osobitného sociálneho poistenia), z ústavnoprávneho hľadiska je - vzhľadom na poistný charakter - nevyhnutné, aby zákonodarca v rámci tejto skupiny vyčlenil a osobitne normatívne upravil situáciu tých príslušníkov obecnej polície, ktorí vzhľadom na svoj vek nebudú môcť poberať príspevok za prácu v obecnej polícii od 58 rokov veku, prípadne im nárok na príspevok za prácu nevznikne vôbec. Vyššie odvodové zaťaženie (v porovnaní s ostatnými zamestnancami poistenými vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia) totiž môže byť dôležitým determinantom pri výbere zamestnania a nemožno vylúčiť, že keby príslušníci obecných polícií vedeli pred vznikom pracovného pomeru, že sa na nich bude neskôr vzťahovať vyššia odvodová povinnosť, do tohto zamestnania by nevstúpili.

Dovoľujem si uviesť, že osobitné sociálne poistenie príslušníkov obecných polícií je koncipované ako poistný systém, to znamená, že výplata dávky (príspevku) je financovaná z fondu tvoreného poistným plateným príslušníkmi obecných polícií. Jedným zo základných znakov poistného systému je horizontálna rovnosť, ktorá sa má premietnuť v tom, že osoby, ktoré do systému odviedli zhruba rovnakú sumu finančných prostriedkov, z tohto systému dostanú zhruba rovnakú sumu dávkového plnenia. Súčasné podmienky nároku na príspevok však atribúty horizontálnej rovnosti nenapĺňajú, pretože podmienkou vzniku nároku na príspevok nie je povinnosť pravidelného prispievania do systému vo forme platieb poistného. Vo výsledku tak môže byť priznaný príspevok osobe, ktorá v obecnej polícii pracovala v rokoch 1992 až 2017 a do osobitného sociálneho poistenia neodviedla ani cent. Naopak osobe, ktorá pracovala v obecnej polícii v rokoch 2017 až 2032 a ktorá dovŕšila dôchodkový vek v roku 2032, nárok na takýto príspevok nevznikne, hoci v období rokov 2020 až 2032 pravidelne prispievala do systému platením poistného. Zastávam preto názor, že takáto právna úprava môže byť problematická, na čo som už upozornil aj v rámci predošlého legislatívneho procesu týkajúceho sa návrhu zákona o obecnej polícii (legislatívny proces č. LP/2022/858).

Pripomienka č. 6, k

článku: čl. I.

paragrafu: § 41

odseku: ods. 2

Text pripomienky:

Navrhujeme, aby suma príspevku za prácu v obecnej polícii rástla o dva percentuálne body za každý ďalší skončený rok pracovného pomeru príslušníka obecnej polície v rozsahu 16 až 24 rokov trvania tohto pracovného pomeru.

Táto pripomienka je zásadná.

Odôvodnenie:

Podľa súčasnej právnej úpravy by obecný policajt, ktorého pracovný pomer v obecnej polícii trval 24 rokov, dostával príspevok za prácu v obecnej polícii v sume 38,5 % z priemeru vymeriavacích základov, kým obecný policajt len s o rok dlhším trvaním pracovného pomeru už 45 % z priemeru vymeriavacích základov. Takýto skokový nárast za ďalší rok trvania pracovného pomeru v obecnej polícii sa nejaví byť ako odôvodnený, osobitne berúc do úvahy skutočnosť, že v iných prípadoch rastie suma príspevku za prácu v obecnej polícii za ďalší rok trvania pracovného pomeru maximálne o dva percentuálne body.

Pripomienka č. 7, k

článku: čl. I.

paragrafu: § 42

Text pripomienky:

Navrhujeme, aby bola ustanovená možnosť vrátenia doposiaľ zaplateného poistného na osobitné sociálne poistenie tým príslušníkom obecnej polície, ktorí písomným vyhlásením (ktoré navrhujem v jednej z predošlých pripomienok) prejavili vôľu nebyť ďalej zúčastnení na osobitnom sociálnom poistení príslušníkov obecnej polície. Keďže navrhujem zánik účasti na osobitnom sociálnom poistení príslušníkov obecnej polície písomným vyhlásením s účinkami *ex tunc*, v nadväznosti na to je nevyhnuté vysporiadanie už zaplateného poistného, a to prostredníctvom transferu poistného zo Sociálnej poisťovne späť príslušníkovi obecnej polície.

Táto pripomienka je zásadná.

Odôvodnenie:

Podľa § 42 ods. 4 návrhu zákona sa na poistné na osobitné sociálne poistenie primerane vzťahujú ustanovenia zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) o poistnom

na dôchodkové poistenie. Ustanovenie § 145 zákona o sociálnom poistení taxatívne stanovuje, kedy Sociálna poisťovňa vracia subjektu povinnému odvádzať poistné už zaplatené poistné. Hoci s ohľadom na *ex tunc* zánik účasti na osobitnom sociálnom poistení by aj spätne odpadol právny dôvod na platenie poistného, a teda by boli splnené podmienky na vrátenie poistného podľa § 145 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, z dôvodu jednoznačnosti právnej úpravy navrhujem explicitne zaviesť do návrhu zákona aj tento špecifický prípad, v ktorom by sa zaplatené poistné na osobitné sociálne poistenie príslušníkov obecnej polície vracalo späť.